

الرشاد

س ٦ ١ ٣ ٣ ٠ ١ ٣ ٣

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتلق بمجموعة اسلاميدر

صاحب ومدير مسئول : ح : اشرف اديب

جلد ١ - ٨

١٥ مارت ١٣٢٨

پنجشنبه

٩ ربيع الاخر ١٣٣٠

عدد ٤ - ١٨٦

حريفك النذن قور تولىق ايچين خاطر مه بر حيله كلدى . ياني باشمزه طوران بر آخونده توجهله :

— حضرت! بو حريف سزه نهدن سب ايديويور؟ ديدم . آخوند ، يوني ايشدنجه قويون صاحبنه طوغرولدى . بن اوندن اول كيدوب :
— به آدم ! بكا سوكدك ، صايدك . هادى نه ايسه . فقط شوذات محترم دن نه ايستيورسك كه عيال كسب ايديويورسك؟ ديدم . آخونده كلوب :
— سي خنزير! نه خنط ايديويورسك؟ ديبه باغيردى . مخاطبي ده اوكا مقابله ايتدى . بر بيله سو كوشمه يه ، مؤخر آده دو كوشمه يه باشلاديلر . بن ، همان قويونك كووده سيله پا هلى قالديرتوب اونلرى كندى حالرينه براقدم . قلعه اهاليسنك بر قسقى آخوندى ، بر قسقى ده او برينى التزام ايله ديكي جهته منازعه بو يودى وبرا يكي ساعت سوردى .
ميانچيلرك غيرتيله غرغا باصيلدقن سو كرا بزم قويون صاحبي ، ايكي قاب بوغورت ، ايكي سومون اكك ، قيزارمش بر قوزى ايله ايكي قويونى حامللا كلدى . بكا تعظيما تده بولوندى . براز اولكى حاليله شيمديكي حالى تعجبى موجب اولدينى جهته حكمتنى صوردم .
— محمد سرور خان قندهار واليسى ايكن بكا ظلم ايتمشدى . اونك انتقامنى سز دن آلمق ايستدم . ديدى .

محمد سرور خان بوراده ايكن اونى براقوبده بنله نيچون منازعه چقاريويوردك؟ ديه صوردم .

— اونى قندهار حكومتنه سز تعين ايتمشديكز . جوانى ويردى . عاقل بر ذات اولديغى سوزلرندن آكلاديم بو آدهله بر ايكي ساعت قونوشدقن سو كرا عزيمتى متعاقب ياتوب او بودم .
ايرته سي كوني تكرار يوله چيقدق وشدتلى بر فريطنه نك توزى ، طوپراغى اراسنده قطع مسافه ايتدك . قوناق مئنه باقلاشيدنجه :
— ايكي سواري ايله بورانك سر كرده سي استقباله كليور . ديديلر . داه اوكلز دن اول آدم لرندن برى ورود ايدوب :

— (شاه جهان پادشاه) استقبالكزه كليور . پياده اولارق قارشيسنه چيقوب قولتوغنه كيرمه ليسكز . ديدى . بوتكليف اوزه رينه :
— نه يابه جغز؟ ديبه عمجهم بكا سوردى .

— باقلم ، آكلايالم . ديبه رك ايلرله دم ، ايكي كيشى نك بزه طوغرو كلديكى كوردم . بردانه سنه :

— پادشاهكز زده در؟ ديبه سؤال ايتدم .
— آرقه داشمدر ! جوانى ويردى . . پادشاه ده نيلن بو آدم

براختيار ايدى كه صيرتنه الوان پارچه لرندن ديكلمش و بعض محله يامالر اورولمش اسكى ير پوستكى لابس ايدى ، باشنده بر صاريق صاريلى ايدى كه كيردن نهنكده اولدينى آكلاشيلا ميوردى . بونك التنده ده اوزون بر كلاه واردى . آياغنه چيزمه رينه يون چوراب كيمشدى . برده رى ايله بر كيكدن عبارت بر قيصر اغه بنمشدى كه حيوانك ديزلرينه واپيدن معمول ديزكينه كوچك چينغراقلر طاقيلمشدى .

آدمجغزك شو طور عجيبه قارشى كولومسه مكدن كندى آلامام ويانه باقلاشهرق :

كورون ذات مرئى اوليوب مثالى اوله جنى امر آشكاردر . جاب بارينك مثلى يوق ايسه ده مثالى اوله بيلور (ولله المثل الاعلى) بويله بر مثال كوروبده مظهر خطاب الهى اولان ذات بارى تعالى حضرتلر يني كورمش عد اولنور . [نصل كه (بينات احمديه) نك جله . اولى اوائلنده ايضاح اولمشدر] بيوردى كه : يا محمد ! ملاء اعلانك نه يه دائر محاوره ايتدك رينى بيلويورميسك؟ ديدم : خاير يارب . در عقب النى اوموزلرم آره سنه و منع ايلدى . بن اونك سريندكنى مه لرم آره سنده حس ايتدم واوسا يه ده ارض وسما ده موجود بالجه كا سنا ته آشنا اولدم . بعده سؤال مذكورى تكرار بيوردى . ديدم كه : اوت! بيلويورم ، كفارات ايله درجانك تعيننده اختلاف ايديويورلر .

كفارات : اداى صلاتن سو كرا مسجوده مك « خروجده تانى » ، جماعته مبادرت ، وضويي اكمله دقت دن عبارتدر (صدقت يا محمد) بيوردى . بويله ياشايان كيمسه خير ايله ياشار ، سعادت ايجنده اولور . و بوتون خطيائندن خلاص بولور . ديدكدن سو كرا تكرار خطابله شو بيله بيوردى : اداى صلات عقينده بكا شسو وجهله دعا ايتميسك « اللهم انى اسئلك فعل الخيرات وترك المنكرات وحب المساكين وان تغفرلى وترحمنى وتتوب على واذا اردت بعبادك فتنه قبضنى اليك غير مفتون » معنای شريفى : يا الله سندن ايتدم كه عنائتلكه بن بوتون خيرانى ايشله يه يم ، بالجه منكراتى ترك ايديم وكافه مسا كنى سه و هم وسن بنى رحمت ومغفرتكه نائل ، بكا توبه خالصه ميسر قلعه سك ، قوللرينه بر فتنه ، « ابتلا وعقاب » مراد ايلديكنده بنى ظهور فتنه دن اول حضوركه قبض ايله ! بعده ديدم : درجات ده اوچدر . اخوان دينه بندن سلام ، محتاجينه اطعام طعام ، ناس ويقوده ايكن صلات ليله اهتمام . ينه (صدقت يا محمد) بيوردى .

مناسترلى اسماعيل حقى

افغانستان

امير عبدالرحمن خان

مايبد

اون بر كون سو كرا (كا كر) اراضيسنده بر قلعه يه واصل اولدق . بزم يولداشلر ، كنديلرى ايچين بيهك تدارك ايله ديلر . بن ده بر قويون بولدوروب بكرمى روپيه مقابله اشتر ايتدم . تمام كسديرده حكم صيراده بايى كلوب :

— قويونى صاتمقدن واز كچدم آلك ياره كزى ، ويرك قويونمى . ديدى . موافقت ايدهرك قويونى تسليم ايله بجهك ائاده تكرار صاعمايه راضى اولدى . بونك اوزرينه قويون كسيلىدى . بعد الذبح حريف پارهلرى اوكه آتدى و :

— قويونى ديرى اولهرق اعاده ابدك ! ديدى .
— بوكا مقتدر دكم . ايترسهك هم پارهلرى آل ، هم ده قويونك لاشه سنى كوتور . جوانى ويردم . سوزمى ديكله مه يه رك غوغايه باشلا دى .

اوسلطان اقاہم رحمت ، کہ ستایشخوان ازلیسی لسان حق ، جناب قرآندر : « لقد جاءكم رسول من انفسكم عزیز علیہ ما عنتم حریص علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم »

[عظمت جلال و کبریامزہ قسم ایدرز — ای ناس ! — کہ سزہ کندی ہم نوعکزدن بر پیامبر اجل تشریف بیوردی . اولیہ بر اول وجود رحمت و شفقت ، کہ سزک مادی و معنوی هلاککنز ، کندیکزی تہلککبہ القا کز ، مصائبہ معروض اولکنز ذات هایوننه پک آغیرکبیر . قلب رحمت پناہنی صیزلاتیر . روحانیت و جسمانیت مقدسه سنی خیرپالارہ . مبارک کوزلرینی اشک ریز تاثر ایدر . وحدانیت صمدانیہ ، رسالت کبرای محمدیہ سنہ ایمانن استکبار ایله کندیلرینی ابدی غیای خذلان و خسرانہ آتالرک بو مجنونانہ تہرلرندن اودرجه دلخون اولور ، کہ عادتا مقدس وجودینہ قییمق ، افنا ایتک ایستر ! سزک شرفیاب ایمان و اسلام ، سزک دنیادہ آخرتدہ مظهر ہر سعادت اولمکنزہ حریص . بتون آمال علویہ سنک نقطہ اجتماعی سزک سلامتکنز ! سزک سعادتکنز ! مؤمنلرہ رأفت و عاطقتک معنای ذی حیاتی ! موقتلرہ شفقت و مرحمتک دریای بی پابانی ! بتون عالم خلقتک ولی نعمت علوشانی ! بتون جهان فطرتک سلطان قدسی عنوانی !

عقل صمیم ، سودازدہ خلق عظیمی ؛ وجدان سلیم مفتون نطق حکیمی ! انسانیت ، سایہ سندنہ بختیار ! مدنیت ، حمایہ سندنہ فیض دار ! ابتسامی خندہ جمال ! حزنی قہر و جلال ! قدر عظیمی بیلکنز ! کوستردیکی یولہ — کہ سبیل الرشاد سلامتکنز ، منتہاسی کعبہ آمال سعادتکنزدر — کیدیکز ! اکر اوزادہ عشق کبریامہ ، اوسلطان انبیامہ آرقہ چوپر برسہ کز اونک اللہی وار . اوکا کافیدر . ماسواسندن مستغنیدر .

ویل او منیع خزان رحمتک قدرینی بیلمین اسفل مخلوقانہ ! احس موجودانہ ! « سورہ جلیلہ براءۃ »

شمدی — ای قارہ مؤمن ! — وجدانکی دیکہ ! بوتون جدیت عقل و ادراکہ دوشون ! دوشون ، کہ اسلامیتک شانی بومیدر ؟ دوشون ، کہ اسلامیت یالکنز سنک وجود کدن ، سنک ایمانکندن عبا رتدر ؟ یاسنک اولاد و احفادیکک ، الی ماشاء اللہ ، نسل مستقبلکک حق توحیدی ، حق ایمانی ، حق اسلامی ، حق قرآنی یوقی ؟ اون درت عصر دنبرو جوہر توحیدک محفظہ سی قلوب موحدین دکلی ؟ لواء الحمد محمدی (علیہ الصلاۃ والسلام) یدین تقدیسندہ طوتان پدردن اولادہ تسلیم و تسلیم صورتیہ اون دردنجی عصرک فرق تکریمندہ موحہ انداز ایدن مسلمان اللری دکلی ؟

پکی — معاذ اللہ ! — توحید اندلسدن اولدینی کبی سائر بوتون قطعات ارضدن حجازہ ہجرت ، اورادندنہ جناب واحدا لاحدہ — کریہ بار تاثر اولہرق — عودت ایتش ؛ یر یوزندہ برتک ، و حدقالماش اولایدی سن شمدی نہ اولہجدک ؟

ترکک اوسرتاپسا مجسم ایمان ، او ہر بری بر فدای قرآن ،

— امیرمزدن بغلکشک ایستہمہ کز سزہ لایق دکلدر . آت اوزرندن (صفا کلدیکز) دیمہ کز داہا مناسبدر . دیدم . بوکاراضی اولدینی جہتلہ آتی سوروب پادشاہک آت اوستندہ استقبالہ رضا کوستردیکنی سویلدم . وقتا کہ ایکی حکمدار بربرینہ یاقلاشدی . عمجہمک آتی ، شاہ جہانک قصر اغندہ کی چینغراقلردن اورکوب شاخلائیمہ باشلادی . عمجہم قورقوسندن :

— یہ تیش ! دیمہ هایقردی . بن کولہرک :

— ایکی پادشاہک آراسنہ کیرہم ! دیدم . عمجہم :

— اللہ عشقنہ برچارہ بول . ات بنی یرہ آتاجق . لطیفہ نک صیراسی دکل . دیمہ استمداد ایتدی .

— اکر بر شی وعد ایدرسہ کز ایجابنہ باقارم . دیدم . برقیلیج یرہ جکنی سوبلہ مہسی اوزرینہ اولا عمجہمک آتی تسکین ایتدم . بعدہ شاہ جہانک یاننہ کیدوب :

— ہادی کیدہمده مسافرلرہ ییہجک تدارکنندہ بولونام دیدی .

— قرق پیدہ ایلہ ات صوبی حاضرلادم . مراق ایتہیک . دیدی

— بوبوک لطف ایتشسکنز . فقط بز اول کیدہمده نواقصی

اکمال ایلہیم . دیہرک اونی عمجہمک بانندن اوزاقلاشدیردم ربع فرسخ قدر ایلرہ نیجہ :

بعض لوازمی اونوتمشم . دونوب اونلری آلایم دیدم سہدہ شاہ

جهان یانندن آیریلق ایستہمدی .

— مساعده بویورک . کیدہم . سزہ طاتلی کتیرہم . دیہرک

باقامی قوتاردم .

مادی وار

مترجمی

طاہر المولوی

مفتی لائٹ

توحید و اتحاد

۱۱

امت محترمہ سنک تک بر کیجہ قحط و غلازدہ اولسنہ راضی اولیمان [۱] ، اک عادی بر فردینک بر دقیقہک تاملندن دریای شفقت و مرحمت بی پایانی تہیج ایدن جناب رحمة للعالمین (علیہ الصلاۃ والسلام) افندیز حضرتلرینک روان اقدس و اعلا لری بو خردکداز ، بو جہان سوز فلاکت عظمایی عجیبانہ قدر ماتم انکیز بر تاثر لاهوتی ایلہ تلقی بویورمشلردر !؟

[۱] « من تمنی علی امتی الفلاء لیلة واحدة احبط الله عمله اربعین سنة » ہر کیم امتہ — دکل فعلا اہانت ایتک ، حتی — تک بر کیجہجک قحط و غلازدہ اولسنی تمنی ایدرسہ جناب قہار و منتقمہ آتک قرق ییللق سرمایہ سعادتتی محو و احباط بویورسین ! قرق ییل فیض الہیدن محروم و مہجور قالسین ! « — جامع صغیر : للسیوطی —